

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců JUDr. Jaromíra Klepše a JUDr. Vladimíra Gabriela Navrátila v právní věci

žalobkyně:

[redacted]
zastoupen [redacted], advokátem
sídlem [redacted]

proti

žalovanému: **Ministerstvo pro místní rozvoj**
sídlem Staroměstské nám. 6, 110 15 Praha 1

v řízení o žalobě proti rozhodnutí ministra pro místní rozvoj ze dne 25.8.2020, č. j. 5677/2020-31-4,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobkyně **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

Odůvodnění:

I. Předmět sporu

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala přezkoumání v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, jímž byl zamítnut její rozklad proti rozhodnutí Ministerstva pro místní rozvoj (dále jen „Ministerstvo“) ze dne 14.1.2020, sp.zn. MMR-56407/2018-52, jímž uznalo žalobkyni vinnou ze spáchání přestupku podle § 27 odst. 7 zákona o pohřebnictví, kterého se měla v postavení Shodu s prvopisem potvrzuje Michaela Vestfálová.

provozovatele krematoria dopustit tím, že se dne 13.12.2018 při kontaktu s pozůstalými zesnulého ■■■ nezdržela chování nešetřného k jejich citům tím, že jim neumožnila společně, rituálně truchlit a navzdory jejich naléhavým prosbám trvala na zrušení předem sjednaného, uhrazeného, veřejnosti přístupného smutečního obřadu naplánovaného dle harmonogramu obviněné na uvedený den od 13:20 hod. Za tento přestupek byla obviněné uložena pokuta ve výši 100.000,- Kč. Dále bylo rozhodnuto o nákladech řízení.

II. Napadené rozhodnutí

2. Žalovaný v napadeném rozhodnutí zrekapituloval výrok prvostupňového rozhodnutí a vypořádal rozkladové námitky žalobkyně.
3. Ke skutkovým okolnostem žalovaný uvedl, že paní ■■■■■, která je v příkazní smlouvě se společností ■■■■■ uvedena jako vypravitelka pohřbu, objednala zajištění smutečního obřadu zemřelému otci, v obřadní síni krematoria ■■■■■ ve čtvrtek 13.12.2018 v 13.20hod. Krematorium provozuje žalobkyně. Spolu s vypravitelkou byly u sjednání zajištění pohřbu přítomny paní ■■■, družka zemřelého a její dcera ■■■, a dcera vypravitelky ■■■. Za zajištění obřadu zaplatila paní ■■■. Smuteční obřad byl dle této smlouvy zařazen do harmonogramu obřadů konaných toho dne v obřadní síni provozované žalobkyní. Žalobkyně nebyla smluvní stranou příkazní smlouvy, Ministerstvo ale plnila jako subdodavatel tento smluvní závazek pro pohřební službu ■■■■■, a to na základě písemné objednávky zasláné emailem dne 11.12.2018. Součástí této objednávky byla i konkretizace obřadu dle požadavků vypravitelky. Smuteční obřad žalobkyně neuskutečnila, jako důvod uvedla nepřítomnost vypravitelky pohřbu a její přání obřad zrušit. Desítky smutečních hostů, včetně dužky zemřelého nebyli vpuštěni do obřadní síně. K vlastnímu zpopelnění došlo o několik dnů později, avšak již bez smutečního obřadu.
4. Žalovaný dále v napadeném rozhodnutí konstatoval, že po řádném přezkoumání prvostupňového rozhodnutí dospěl k závěru, že žalobkyně spáchala přestupek podle § 27 odst. 7 zákona o pohřebnictví, tím, že se v postavení provozovatele krematoria dne 13.12.2018 při kontaktu s pozůstalými zesnulého ■■■ nezdržela chování nešetřného k jejich citům tím, že jim neumožnila společně, rituálně truchlit a navzdory jejich naléhavým prosbám trvala na zrušení předem sjednaného, uhrazeného, veřejnosti přístupného smutečního obřadu naplánovaného dle harmonogramu obviněné na uvedený den od 13:20 hod.

III. Žaloba

5. Žalobkyně, pokud jde o skutková zjištění popírá, že by obřad zrušila, po celou dobu, a to dokonce i po odvozu těla zesnulého pohřební službou, žalobkyně zdůrazňovala, že lze obřad konat později (hned ve 14:00 hod.), jakmile se vyjasní spor mezi pozůstalými, který žalobkyně vnímala, dále popírá, že by důvodem nekonání obřadu v 13:20 hod. byla nepřítomnost vypravitelky. Žalobkyně vysvětlila pozůstalým, že dle provozního řádu krematoria je vypravitelka osobou, která rozhoduje o průběhu obřadu, má právo provést identifikaci zesnulého, bez její přítomnosti nelze otevřít rakev, apod. Žalobkyně zdůrazňuje, že souhlasila s tím, aby plná moc byla nahrazena telefonickým souhlasem, což výslovně potvrdila svědkyně ■■■■■. Žalobkyně zdůrazňuje, že smluvním partnerem pozůstalých byla pohřební služba ■■■■■, žalobkyně byla subdodavatelem. Pozůstalým odpovídá pohřební služba, žalobkyně odpovídá pohřební službě. Pokud by pohřební služba trvala na konání obřadu, žalobkyně by patrně vyhověla, neboť by rizika ve vztahu k vypravitelce nesla primárně pohřební služba. Proto také jednatel žalobkyně trval na řešení věci spolu s pohřební službou ■■■■■. Podle mínění žalobkyně, z uvedeného vyplývá správní orgány nedodržely základní zásady deliktního (trestního) řízení, zejména zásadu presumpce nevinny a *in dubio pro reo*, mj. tím, že vycházely z předběžného (dokonce v předprocesní fázi formulovaného) přesvědčení o vině

žalobkyně, čemuž bylo přizpůsobeno dokazování a jeho hodnocení, zejména filtrování důkazů a výběr jen těch pasáží, které svědčí ve prospěch prosazované verze.

6. Žalobkyně v rámci námitky, v níž nesouhlasí s názorem žalovaného, že postavení vypravitele pohřbu má jen veřejnoprávní význam, uvádí, že je to vypravitel, kdo uzavírá smlouvu s pohřební službou, je objednatelem, jehož pokyny je dodavatel (v daném případě pohřební služba) vázán, jen vypravitel činí právní jednání a vstupuje do právního vztahu. V souladu s vůlí objednatele pak dodavatel jedná se subdodavatelem – může trvat na konání obřadu, přeje-li si to objednatel, a naopak jej může zarazit, pokud tak objednatel žádá. Tento výklad vyplývá, i z pojmu „sjednávat“ uvedeného v § 2 písm. p) zákona o pohřebnictví je pak nutné zcela jistě vykládat jako projev vůle směřující k uzavření smlouvy s pohřební službou. Má-li mít pojem vypravitele právní relevanci pak pojem „sjednávání“ musí mít význam právního jednání. Nepostačí přítomnost ve stejné místnosti, součinnost či souhlas. Výklad ustanovení § 2 písm. p) zákona o pohřebnictví, dle kterého by mohla být za vypravitele pohřbu považována jakákoliv osoba, která se zúčastnila sjednávání pohřbu např. tím, že byla přítomna v kanceláři, poskytla právně jednající osobě součinnost či s ní souhlasila, by nedával smysl již proto, že by otevíral nevypočitatelná „vrátka“ pro případy možných sporů mezi jednotlivými vypraviteli. Je nepochybně záměrem zákona, aby zde byla jedna osoba za sjednání obřadu odpovědná, která má v případě sporu mezi pozůstalými „poslední slovo.“ Jednalo by se navíc o výklad nepředvídatelný ve shora popsaném smyslu z pohledu zásady *nullum crimen sine lege*, neboť žalobkyni nemohlo být jasné, že za vypravitele musí považovat všechny osoby, které byly fyzicky přítomné s ██████████ v kanceláři pohřební služby, které nadto neznala. Navíc paní ██████████ byla oprávněna sdělit i telefonicky, že zmocňuje, resp. pověřuje ██████████, na obřadu přítomnou, aby za ni s dodavatelem a subdodavatelem jednala.
7. V další námitce žalobkyně namítá rozpor mezi tvrzením ministryně uváděným na str. 6 svého rozhodnutí, že „dle svědeckých výpovědí bylo nade všechnu pochybnost prokázáno, že vypravitelka trvala na konání posledního rozloučení se svým otcem i bez své přítomnosti, kdy ji měla na obřadu zastoupit ██████████“, a obsahem svědecké výpovědi p. ██████████, s tím, že žalovaná neprokázala v řízení, že p. ██████████ trvala na obřadu, přitom ji v době konání obřadu nikdo nekontaktoval a jediný moment, kdy tento projev vůle mohla p. ██████████ učinit bylo v rozhovoru s p. ██████████ na dvoře krematoria, zároveň však se v rozhodnutí žalované uvádí, že není podstatné, co se stalo na dvoře krematoria. V té souvislosti si klade žalobkyně otázku, jestli by byla shledána vinnou, jestliže by se prokázala skutková verze, dle které to byl pan ██████████, kdo by po ukončení telefonického hovoru sdělil, že obřad konat nelze. K potvrzení této verze správní orgán nebyl oprávněn odmítnout svědectví dvou přítomných osob. Odůvodnění napadených rozhodnutí z uvedených důvodů vykazuje zásadní vady, zejména nepřezkoumatelnost rozhodnutí, neboť zejména ministr opomíjí relevantní argumentaci žalobkyně (včetně právních, např. námitku porušení zásady *nullum crimen sine lege*), stejně jako opomíjí hodnotit ty důkazy či jejich pasáže, které svědčí ve prospěch žalobkyně, prezentace skutkových závěrů, které nemají oporu v provedených důkazech (např. že žalobkyně trvala na předložení plné moci) a naopak opomíjení jiných výsledků dokazování (např. výpověď sv. ██████████, dle které by se žalobkyně spokojila s telefonickým souhlasem), rozpornost závěrů správních orgánů (např. pokud odmítaly vést dokazování k jedinému momentu skutkového děje, v němž se žalobkyně mohla dozvědět, zda vypravitelka pohřbu souhlasí s konáním obřadu).
8. Žalobkyně namítá porušení zásady *nullum crimen sine lege*, neboť žalobkyně na základě nepředvídatelné hmotněprávní úpravy nemohla s dostatečnou jistotou předvídat, že jedná protiprávně, čímž je zpochybněna nejen otázka, zda došlo k naplnění znaků skutkové podstaty přestupku, ale zejména subjektivně volní vztah žalobkyně k tvrzenému protiprávnímu následku. Žalobkyně se ocitla v situaci, kdy hrozil konflikt, který se zvýraznil poté, co pan ██████████ jednateli žalobkyně sdělil, že paní ██████████ souhlas nedá, nastala nutnost interpretovat zákon a doplnit mezery v zákoně při řešení hrozícího konfliktu. Pro tyto případy má žalobkyně explicitní úpravu v provozním řádu, která jednoznačně podmiňuje zahájení obřadu jednáním vypravitele ev. jím

Shodu s prvopisem potvrzuje Michaela Vestfálová.

pověřené osoby. Tento provozní řád schválila státní správa a znala jej i pohřební služba, která s žalobkyní dlouhodobě spolupracovala. S pozůstalými jednala pohřební služba a mohla je na podmínky svého subdodavatele (které byly ve vztahu k pozůstalým podmínkami smluvního poskytovatele služby, neboť zákazník není povinen rozlišovat dodavatele a subdodavatele) upozornit. Postavení vypravitele pohřbu není samoučelné, vypravitel je smluvní stranou soukromoprávní smlouvy, je plně zatížen soukromoprávní zásadou *vigilantibus iura* a nese odpovědnost za to, že poskytne očekávanou a potřebnou součinnost pro smluvní plnění. V případě probíhajícího či hrozícího konfliktu je to pak zcela logicky pro odpovědné subjekty tento smluvní partner, kdo má poslední slovo. V případě, že by pokynům smluvního partnera (příkazce) žalobkyně nevyhověla, vystavuje se riziku reklamace, stížností či uplatnění nároků na náhradu škody za porušení smlouvy. Žalobkyně se snažila šetřit city pozůstalých v maximální možné míře, zejména pak nabídkou konat obřad okamžitě poté, co se konflikt vyjasní, a to dokonce hned tentýž den ve 14.00 hod. Ve chvíli, kdy žalobkyně obdržela informaci, že příkazce nedá ani ústní souhlas, a za situace, kdy zákon pravidla pro takové případy nestanoví, jednala žalobkyně v souladu se svým provozním řádem tak, aby minimalizovala rizika porušení zákona a porušení práv objednatele jako smluvního partnera. Jednala tak i pohřební služba, ač to dnes popírá. Ze znění zákona obviněná nemohla seznat, že jedná protiprávně. Zde je rozhodnutí žalované nepřezkoumatelné, neboť nereagovala na shodnou rozkladovou argumentaci žalobkyně.

IV. Vyjádření žalovaného, replika žalobce a další vyjádření žalovaného

9. Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Ve vyjádření žalovaný stručně zrekapituloval žalobní námitky a uvedl, že řada žalobních námitek se shoduje s námitkami, které již žalobce uplatnil v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí a které tak již žalovaný vypořádal v napadeném rozhodnutí. Ve zbytku svého vyjádření pak žalovaný převážně zopakoval argumentaci, která byla obsažena v odůvodnění napadeného rozhodnutí.
10. Žalobkyně na vyjádření žalovaného reagovala replikou ze dne 3.8.2021, v níž uvedla, že žalovaný se argumentací uvedenou ve vyjádření k žalobě pokusil obhájit závěry, na kterých je postaveno jeho žalobou napadené rozhodnutí, a vyvrátit argumentaci žalobce obsaženou v jeho žalobě. Z větší části však žalovaný setrval na obsahově shodné argumentaci, jakou uplatnil již v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí. Žalobkyně proto také v replice setrvala na svých žalobních tvrzeních a stručně se vyjádřila pouze k té argumentaci žalovaného, která dle jejího názoru doplňovala argumentaci žalovaného obsaženou v napadeném rozhodnutí, přičemž v převážné míře opět pouze shrnula svou předchozí argumentaci uvedenou v podané žalobě.
11. Žalovaný v duplice k replice žalobkyně se vyjádřil v podání ze dne 23.8.2021, s tím, že shrnul svou argumentaci z žalobou napadeného rozhodnutí a z vyjádření k žalobě.

V. Posouzení věci Městským soudem v Praze

12. Městský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), včetně řízení, které jeho vydání předcházelo. Při přezkoumání tohoto rozhodnutí městský soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Soud v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. rozhodl bez nařízení ústního jednání, neboť žalobce ani žalovaný s tímto postupem soudu nevyslovili nesouhlas. Důvodem pro nařízení jednání nebyla ani potřeba dokazování, neboť soud shledal, že veškeré listiny potřebné pro posouzení a rozhodnutí věci jsou součástí správního spisu, jímž se dokazování neprovádí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008- 117).
13. Žaloba není důvodná.
14. Soud se nejprve zabýval z úřední povinnosti otázkou, zda po vydání napadeného rozhodnutí nedošlo k takové změně relevantní právní úpravy, která by byla pro žalobce příznivější (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013 - 46). V době spáchání přestupku platila úprava ve znění zákona č. 193/2017 Sb., účinná do 31.8.201 31.12.2020, poté byl zákon novelizován zákonem č. 609/2020, účinná až Shodu s prvopisem potvrzuje Michaela Vestfálová.

dosud ale aplikovaného ustanovení § 27 se novelizace nedotkla, proto soud dospěl k závěru, že novelizací nedošlo k žádným změnám v relevantních ustanoveních právních předpisů vztahujících se na nyní projednávanou věc, které by mohly být pro žalobce příznivější. Soud proto na projednávanou věc stejně jako žalovaný aplikoval příslušná zákonná ustanovení ve znění, která byla účinná i v době, kdy se žalobkyně měla vytýkaného jednání dopustit.

15. Soud dále konstatuje, že nedošlo ani k zániku odpovědnosti žalobkyně uplynutím promlčecí doby podle § 30 až § 32 zákona o odpovědnosti za přestupky, která počala běžet dnem 13.12. 2018 (§ 31 odst. 2 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky), k němuž by rovněž musel přihlídnout z úřední povinnosti (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2005, č. j. 3 As 57/2004-39, a ze dne 16. 4. 2010, č. j. 7 As 11/2010-134).
16. Ze správního spisu soud zjistil následující pro věc podstatné skutečnosti:
17. Ministerstvo, jakožto věcně příslušný správní orgán vykonávající dozor nad dodržováním povinností stanovených zákonem o pohřebnictví obdrželo podnět k ověření skutečností souvisejících s neuskutečněným smutečním obřadem, a proto vyzvalo žalobkyni dopisem ze dne 19.12.2018 aby se vyjádřila k předmětné záležitosti.
18. Dne 21.12.2018 obdrželo Ministerstvo vyjádření žalobkyně k věci, v kterém uvedla, že obřad dne 13.12.2018 v 13.20 neproběhl, neboť dcera zemřelého p. ■■■■■, jakožto smluvní strana pohřební služby ■■■■■, nebyla v době plánovaného obřadu přítomna na místě, tak žalobkyně bez ohledu na přítomnou družku zemřelého, pozůstalou rodinu a smutečné hosty obřad rozloučení zrušil.
19. Ministerstvo poté provedlo dne 29.1.2019 u žalobkyně šetření, v rámci něhož jednatel žalobkyně uvedl, že přítomnost vypravitele je vždy vyžadována, aby byla schválena konečná podoba obřadu a bez vypravitele nelze otevřít rakev a provést identifikaci zemřelého.
20. Ministerstvo pak k požadavku na přítomnost vypravitele zkonstatovalo, že dle zákona tato nemůže být rozhodným činitelem pro konání či nekonání pohřbu, a odkázal na Provozní řád na str. 12 bod 5.1., podle kterého se pietní akty provádějí dle stanoveného harmonogramu. Toto legitimní očekávání pozůstalých tak nebylo naplněno. Za základě toho ministerstvo dospělo k závěru, že existuje důvodné podezření na spáchání přestupku dle § 27 odst. 7 zákona o pohřebnictví a zahájila příslušné správní řízení. Přičemž konstatovalo, že dle § 81 zákona o odpovědnosti za přestupky i skutečnosti zjištěné při kontrole mohou sloužit jako podklady pro rozhodnutí o přestupku.
21. Vzhledem k tomu, že skutečnosti zjištěné a uvedené v předkontrolním šetření čj. 57292/2018-52 ze dne 21.12.2018 a v protokolu o kontrole čj. MMR – 1246/2019-52 ze dne 2.4.2019 považovalo za dostatečné vydalo dne 26.7.2019 čj. MMR 30870/2019-52 příkaz, na základě kterého uznalo žalobkyni vinnou ze spáchání předmětného přestupku.
22. Dne 31.7.2019 podala žalobkyně odpor v němž uvedla, že nekonání obřadu vyplynulo k z komplikovaných skutkových okolností a z postojů vypravitelky pohřbu proto žalobkyně objektivně nemohla plnit své povinnosti a požadoval ústní jednání.
23. Po ústním jednání konaném dne 4.9.2019 a 19.11.2019 a po proběhlém dokazování ministerstvo dospělo k závěru, že byl shromážděn dostatek podkladů a vydalo dne 14.1.2019 rozhodnutí kterým žalobkyni uznala vinnou ze spáchání přestupku dle § 27 odst. 7 zákona o pohřebnictví, neboť porušila povinnost stanovenou v § 14 odst. 3 písm. c) zákona o pohřebnictví, a uložilo jí pokutu 100 000 Kč a paušální náhradu nákladů řízení ve výši 1000 Kč.
24. Soud při posouzení věci vycházel především z následujících právních předpisů.
25. Podle ust. § 2 písm. p) zákona o pohřebnictví je vypravitelem pohřbu fyzická nebo právnická osoba sjednávající pohřbení do 96 hodin od oznámení úmrtí nebo obec zajišťující pohřbení podle § 5 odst. 1 až 3.

Shodu s prvopisem potvrzuje Michaela Vestfálová.

26. Podle ust. § 2 písm. e) zákona o pohřbnictví je pohřbením uložení lidských pozůstatků do hrobu nebo hrobky na pohřebišti nebo jejich zpopelnění v krematoriu.
27. Provozní řád a pohřební služby a krematoria ze dne 26.7.2018, schválený rozhodnutím Krajské hygienické stanice [REDAKCE] dne 26.8.2018, čj. KHSOC/20878/2018/OC/HOK. V souladu s ustanovením článku 5.1. bodu 11 jsou oprávněnými osobami při jednání před a po ukončení pietního rozloučení za společnost obřadník-ceremoniář, za rodinu a přátele zesnulého vždy vypravitel pohřbu.
28. V souladu s ustanovením článku 5.1. bodu 12 Provozního řádu a pohřební služby a krematoria ze dne 26.7.2018 před vlastním začátkem pietního rozloučení projedná obřadník-ceremoniář s vypravitelem průběh pietního rozloučení a není-li lékařem stanoven zákaz otevírání rakve (pokyny uvedené na listu o prohlídce zemřelého), provede vypravitel identifikaci zesnulého. Při této příležitosti je možné i zkontrolovat předem dohodnutou úpravu zesnulého a v případě nutnosti sjednat náhradní plnění s přítomným zaměstnancem příslušné pohřební služby, která zajišťuje pohřbení.
29. V souladu s ustanovením článku 5.1. bodu 13 Provozního řádu a pohřební služby a krematoria ze dne 26.7.2018 má vypravitel právo vzdát se provedení identifikace zesnulého, popřípadě pověřit jiného člena rodiny či účastníka pietního rozloučení, aby identifikaci provedl.
30. Dle ustanovení § 14 odst. 3 písm. c) zákona o pohřbnictví je provozovatel krematoria povinen zdržet se při kontaktu s pozůstalými chování nešetného k jejich citům a umožnit při smutečních obřadech účast registrovaných církví, náboženských společností nebo jiných osob v souladu s projevenou vůlí zemřelé osoby.
31. Podle § 27 odst. 7 zákona o pohřbnictví se právnická nebo podnikající fyzická osoba, která provozuje krematorium, dopustí přestupku tím, že poruší při kontaktu s pozůstalými některou z povinností podle § 14 odst. 3 písm. c). Za přestupek uvedený v § 27 odst. 7 zákona o pohřbnictví lze uložit pokutu podle § 27 odst. 10 zákona o pohřbnictví do výše 200.000 Kč.
32. Cílem právní úpravy je vyloučit necitlivý zásah do velmi intimní sféry jednotlivce a poskytovat v tomto směru adekvátní ochranu jedná se i rozvedení a konkretizaci článků 7 a 10 Listiny základních práv a svobod. Žalobkyně svým necitlivým přístupem a nenaplněním legitimního očekávání na uskutečnění pietního aktu zasáhla do práva pozůstalých na soukromí, vytváření rodinných vazeb-konkrétně na uchování památky po nejbližším rodinném příslušníkovi (81letá družka s ním prožila 30 let).
33. Soud přisvědčuje argumentaci žalovaného, že státem chráněný zájem je, aby se smuteční obřady předem ujednané, naplánované a uhrazené uskutečnily a mravní citění pozůstalých i veřejnosti nebylo nečekaným zrušením pohřbu hrubě narušeno, protože truchlící člověk vnímá fyzickou i psychickou bolest intenzivněji. Z propouštěcí zprávy z nemocnice založené v správním spise vyplývá, že v důsledku necitlivého jednání ze strany žalobkyně a zrušeného obřadu musela být byla dlouholetá družka zemřelého hospitalizována, a to od 15. prosince 2018 do 27. prosince 2018 na JIP III. interny ve fakultní nemocnici [REDAKCE].
34. Žalobkyně uplatnila v podané žalobě řadu v podstatě shodných námitek, jako v rozkladu proti prvostupňovému rozhodnutí. Soud proto připomíná, že platí, že pokud žalobce v žalobních bodech neprezentuje dostatečně konkrétní názorovou oponenturu vedoucí ke zpochybnění závěrů správního orgánu, nemusí soud hledat způsob pro alternativní a originální vyjádření závěrů, k nimž již správně dospěl správní orgán (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2014, č. j. 6 As 54/2013 - 128, bod 16). Je-li totiž správní rozhodnutí řádně odůvodněno, je přípustné, aby si soud, nedochází-li k jiným závěrům, správné závěry žalovaného se souhlasnou poznámkou osvojil. V souladu se zásadami hospodárnosti a ekonomie řízení není smyslem soudního přezkumu stále dokola podrobně opakovat již jednou správně vyřčené

Shodu s prvopisem potvrzuje Michaela Vestfálová.

(srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 7. 2007, č. j. 4 As 11/2006 - 86, ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 - 130, nebo ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012 - 47).

35. Jelikož žalobkyně některé své žalobní námitky formulovala pouze v obecné rovině, soud rovněž připomíná, že platí, že míra obecnosti žalobních bodů (§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.) určuje míru obecnosti v jaké je soud povinen a rovněž oprávněn jednotlivé žalobní body vypořádat (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 - 78, body 31 a 32). Je to tedy obsah a kvalita žaloby, co v podstatě předurčuje obsah a kvalitu rozhodnutí soudu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 Afs 104/2004 - 54), neboť není úkolem soudů ve správním soudnictví, aby nahrazovaly činnost žalobce při formulaci žalobních námitek a samy je dotvářely (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 7. 2013, č. j. 9 Afs 35/2012 - 42).
36. Soud se nejprve zabýval námitkami žalobkyně, jimž brojila vůči způsobu, jakým se žalovaný v napadeném rozhodnutí vypořádal s některými argumenty, které žalobkyně uplatnila v rozkladu proti prvostupňovému rozhodnutí. Žalobkyně toto vypořádání považovala za nedostatečné.
37. Rozhodnutí, z něhož není zřejmé, proč správní orgán nepovažoval právní argumentaci účastníka řízení za důvodnou a proč jeho námitky považoval za liché, mylné nebo vyvrácené (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2006, č. j. 4 As 58/2005 - 65, a ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 - 130), je, jak správně poukázal žalobce v podané žalobě, nepřezkoumatelné a pokud soud by dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí takovou vadou skutečně trpí, byl by povinen jej v souladu s § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. pro vady řízení zrušit z úřední povinnosti.
38. Z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že rozhodnutí správních orgánů tvoří z hlediska soudního přezkumu jeden celek (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 10. 2004, č. j. 5 Afs 16/2003 - 56, rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 12. 2007, č. j. 4 As 48/2007 - 80, a ze dne 27. 2. 2013, č. j. 6 Ads 134/2012 - 47). Námitky uplatněné v odvolání proto může odvolací správní orgán vypořádat i tím způsobem, že se ztotožní se závěry správního orgánu prvního stupně, které v rozhodnutí o odvolání převezme, nebo se na ně odkáže (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 7. 2007, č. j. 4 As 11/2006 - 86), čímž může implicitně odpovědět na námitky odvolatele tak, že je neshledal důvodnými (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016 - 64, bod 73).
39. Požadavek přezkoumatelnosti odůvodnění správního rozhodnutí tak neznamená, že je správní orgán povinen jednotlivě reagovat na každé dílčí tvrzení účastníka řízení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2015, č. j. 9 As 221/2014 - 43). Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je namístě jen tehdy, pokud správní orgán opomene na podstatnou námitku účastníka řízení zcela (tedy i implicitně) reagovat. Pokud však vyloží, proč se s danou námitkou neztotožňuje, nelze již hovořit o nepřezkoumatelnosti, byť by se závěr vyslovený správním orgánem jevil zcela mylný a nepřijatelný (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012 - 45, a ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016 - 64).
40. Pro úplnost soud dodává, že již v rozsudku ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9 Afs 70/2008 - 130 vyjádřil Nejvyšší správní soud názor, že *„přestože je třeba na povinnosti dostatečného odůvodnění rozhodnutí z hlediska ústavních principů důsledně trvat, nemůže být chápána zcela dogmaticky. Rozsah této povinnosti se totiž může měnit podle povahy rozhodnutí a musí být posuzován ve světle okolností každého jednotlivého případu. Zároveň tento závazek nemůže být chápán tak, že vyžaduje za všech okolností podrobnou odpověď na každý jednotlivý argument účastníka.“*
41. Soud především konstatuje, že žádnou z výše uvedených vad, které by mohly způsobovat nepřezkoumatelnost prvostupňového rozhodnutí ani napadeného rozhodnutí, a k nimž by byl povinen přihlížet z moci úřední, neshledal.

Shodu s prvopisem potvrzuje Michaela Vestfálová.

42. V rámci první žalobní námitky žalobkyně, v níž popírá, že by obřad zrušila, po celou dobu zdůrazňovala, že lze obřad konat později (hned ve 14:00 hod.), jakmile se vyjasní spor mezi pozůstalými, a popírá, že by důvodem nekonání obřadu v 13:20 hod. byla nepřítomnost vypravitelky. Dále žalobkyně zopakovala, že bez vypravitelky má právo provést identifikaci zesnulého, bez její přítomnosti nelze otevřít rakev a souhlasila, aby plná moc vypravitelky byla nahrazena telefonickým souhlasem, což výslovně potvrdila svědkyně [REDACTED].
43. Soud si z listinných důkazů a svědeckých výpovědí obsažených v správním spise ověřil, že vypravitelkou dle příkazní smlouvy ze dne 10.12.2018 paní [REDACTED], ale sjednávání samotného obřadu se zúčastnily další osoby blízké, jeho družka a jeho nevlastní dcera. V příkazní smlouvě byla uvedena vypravitelka jako přímý příbuzný zemřelého, ale za pohřební služby zaplatila již nevlastní dcera zemřelého [REDACTED].
44. Ze svědecké výpovědi [REDACTED] vyplývá, že dle harmonogramu smutečního obřadu žalobkyně zpřístupní smuteční síň krematoria, poté některý jeho zaměstnanec uvítá smuteční hosty, od recituje báseň a na závěr poděkuje pozůstalým. Tento harmonogram obřadu byl objednan prostřednictvím pohřební služby [REDACTED], a na tomto programu se shodly všechny 4 osoby přítomné sjednání pohřbu.
45. Na základě svědecké výpovědi svědkyně [REDACTED] bylo prokázáno, že dveře obřadní místnosti se ve stanovený čas 13.20 neotevřely. Po cca 20 minut jí žalobkyně oznámila, že se objednaný a rezervovaný obřad nebude konat, dále až po cca 40 minutách čekání přišel zaměstnanec krematoria oznámit, že se obřad nekoná i ostatním pozůstalým. Jako jediný důvod uvedl, že obřad zrušila rodina. Svědkyně [REDACTED] se dle své svědecké výpovědi snažila vysvětlit, že vypravitelka si obřad také přeje, i když přítomna být nemůže. Ze svědecké výpovědi také vyplynulo, že svědkyně disponovala smlouvou o vypravení pohřbu a veškerými dalšími dokumenty včetně občanského průkazu. Přesto jí ze strany žalobkyně nebylo umožněno se podepsat do knihy provozovatele obřadní síně o proběhlém obřadu a stvrdit tím přítomnost osoby zastupující vypravitelku. Tímto podpisem měla dle provozovatele krematoria odpovědná osoba, tj. vypravitel pohřbu, těsně před obřadem stvrdit svůj souhlas s prezentovaným návrhem aranžmá obřadu. Z tohoto důvodu [REDACTED], jako přivolaný jednatel krematoria a obřadní síně dle vyjádření svědkyně lpěl na plné moci s úředně ověřeným podpisem od vypravitelky. Z objektivních důvodů písemnou plnou moc s ověřeným podpisem vypravitelka nemohla během pár okamžiků opatřit a zaslat pozůstalým, neboť v uvedenou dobu pobývala na Slovensku.
46. Z účastnického výsledku jednání žalobkyně vyplynulo, že dle jeho mínění vypravitelka měla být na obřadu přítomna kvůli případnému otevření rakve. Taková podmínka pro provedení obřadu nebyla v souladu s ustanovením článku 5.1. bodu 13 Provozního řádu a pohřební služby a krematoria ze dne 26.7.2018, neboť podle ní má vypravitel pohřbu právo vzdát se provedení identifikace zesnulého, popřípadě přivést jiného člena rodiny či účastníka pietního rozloučení, aby identifikaci provedl. Navíc v tomto případě bylo prokázáno, na základě obsahu příkazní smlouvy že vypravitelka si identifikaci zesnulého nepřála. Z písemné stížnosti vypravitelky ze dne 19.12.2018 bylo prokázáno, že vypravitelka souhlasila s konáním obřadu bez její přítomnosti s tím, že udělí plnou moc své nevlastní sestře po telefonu. Tvrzení žalobkyně, že důvodem nekonání obřadu v 13:20 hod. byla nepřítomnost vypravitelky, když argumentuje tím, že její jednatel souhlasil, aby vypravitelka udělila plnou moc po telefonu, bylo vyvráceno písemnou stížností vypravitelky ze dne 19.12.2018. Pokud žalobkyně tvrdila, že nebyla smluvním partnerem pozůstalých, ale jím byla pohřební služba [REDACTED], soud přisvědčil žalovanému, že to byla žalobkyně, kdo trval na přítomnosti vypravitelky na posledním rozloučení, aniž by se jakkoliv snažila nalézt smírné řešení věci. Přítomnost žalobkyně na základě zákona ani na základě relevantních ustanovení Pohřebního řádu není stanovena pro pohřební obřad, kde nebyla sjednána identifikace zemřelého. Ze svědeckých výpovědí bylo jednoznačně prokázáno, že to byl zaměstnanec žalobkyně, kdo v 13,40 hodin přišel smutečním hostům oznámit, že se smuteční obřad nekoná. Není tedy pravdou, jak uvádí obviněný, že činil všechny kroky potřebné k tomu, Shodu s prvopisem potvrzuje Michaela Vestfálová.

aby se obřad mohl konat později. Žalobkyně v replice (bod 19) sama uznala, že se obřad nekonal, ačkoli se konat měl, ale tvrdila, že obřad nezrušila, pouze jeho konání odsunula, až se „spor mezi polorodými sestrami vyřeší“ (viz bod 25. repliky). I kdyby se obřad konal později, výrok rozhodnutí, který uvádí, že šlo ke „zrušení předem sjednaného, ubrazeného, veřejnosti přístupného obřadu naplánovaného dle harmonogramu provozovatele krematoria na den 13. 12. 2018 od 13:20 v obřadní síni krematoria...“ tvrzení žalobkyně není dotčeno. Žalobkyně dále nepřináší žádné důkazy o své domněnce, že by mezi pozůstalou [REDAKCE], dcerou dlouholeté družky zemřelého a pozůstalou [REDAKCE], dcerou zemřelého, které po úmrtí [REDAKCE] společně v kanceláři pohřební služby sjednaly pohřbení, došlo ke sporu.

47. Tvrzení žalobkyně s odkazem na údajný spor dvou pozůstalých a proto „smuteční hosté očekávali výsledek jednání“ (viz bod 19. repliky), je v rozporu se skutkovými zjištěními, neboť smuteční hosté namísto legitimního očekávání, že se budou účastnit smutečního obřadu objednaného a naplánovaného v 13:20 hod. čekali přede dveřmi obřadní síně na výsledek ad hoc svolané, veřejnosti nepřístupné schůzky na dvoře krematoria mezi dvěma podnikateli, tj. mezi provozovatelem pohřební služby a provozovatelem krematoria. Na této schůzce nebyl přítomen nikdo z rodiny zemřelého. Žalobkyně sama přiznává, že se s pozůstalými do kontaktu dříve než „těsně před začátkem“ nedostala (viz bod 21. repliky).
48. Vhodnější praxí, která by předešla takovým pochybením je ta, na kterou odkazuje žalovaný, že u jiných provozovatelů obřadních síní, se sjednává pohovor i několik dnů před obřadem. Bez dlouhodobé přípravy a citlivé předchozí komunikace s pozůstalou rodinou nemůže být smuteční obřad důstojný, žalobkyně však dle vlastního tvrzení jej zajišťovala „těsně před začátkem“.
49. Soud přisvědčil argumentaci žalované i tom, že žalobkyně se ani v průběhu přestupkového řízení nechovala dostatečně citlivě, neboť z její strany omluvu vůči pozůstalé [REDAKCE] nebo [REDAKCE] neposlala, a to i kdyby byla přesvědčena, že je v podezření neprávem, mohla vzhledem k nastalé situaci vyslovit politování za nastalou situaci. Žalobkyně ani slovem ani gestem nic podobného nenaznačila a nikdy stěžovatelku neoslovila, aby se pokusila zcela lidsky a neformálně spor zmírnit nebo popř. takto i ukončit. Jediné „vyjádření“ žalobkyně k nezrealizovanému obřadu bylo z její strany zaslání faktury ve výši 1. 150 Kč pohřební službě za neuskutečněný obřad.
50. Podstatné pro posuzovanou věc je, že zákon o pohřbenictví v žádném svém ustanovení neuvádí výslovný požadavek přítomnosti vypravitele na místě pietního obřadu nebo na místě pohřbení zemřelého, přičemž jak vyplývá, z pokladního dokladu č. 181929 (kopie), ze dne 13. 12. 2018, dokladu účtující k úhradě 1.150 Kč za zrušení termínu obřadu zesnulého pana [REDAKCE], a to ve čtvrtek 13. 12. 2018 ve 13.20 hod. v obřadní síni [REDAKCE] krematoria – „důvod zrušení byla nepřítomnost oficiálně nablášené paní objednatelky, bez které dle zákona o pohřbenictví nemůže být smuteční obřad zahájen“ (viz spis, č. 11, název dokumentu – Dokumentace: kopie náležitostí k sjednanému pohřbu získané během kontroly u kontrolované osoby), žalobkyně tento důvod výslovně uvedla.
51. Sjednání obřadu a pohřbení pana [REDAKCE] neobsahuje žádnou podmínku, která by přítomnost [REDAKCE] na obřadu vylučovala, a už vůbec ne, aby tento byl v případě její přítomnosti zrušen. Navíc z titulu vypravitele pohřbu nevyplývá žádné oprávnění pozůstalým osobám zabraňovat v jejich účasti na pietním obřadu rozloučení. Písemná vyjádření [REDAKCE] nikde neobsahují skutečnost, která by byt' jen naznačovala její přání, aby se [REDAKCE] obřadu nezúčastnila. I kdyby žalovaný toto její přání hypoteticky připustil, ještě samo o sobě to nezakládá právo obřad zrušit, popř. [REDAKCE] v účasti zabraňovat. Tato tvrzení žalobkyně uvádí až dodatečně a zdůvodňuje tím prvotní tvrzení o nutnosti přítomnosti vypravitelky pohřbu na obřadu.
52. Soud dospěl k závěru, že ze všech písemných důkazů a výsledků svědků vyplývá, že obřad byl zrušen žalobkyní a nikoliv rodinou. Dále v rámci této žalobní námítky žalobkyně uvedla, že správní orgány nedodržely základní zásady deliktního (trestního) řízení, zejména zásadu presumpce nevinny a *in dubio pro reo*, mj. tím, že vycházely z předběžného (dokonce v předprocesní fázi formulovaného) přesvědčení o vině žalobkyně, čemuž bylo přízpůsobeno dokazování a jeho hodnocení, zejména filtrování důkazů a výběr jen těch pasáží, které svědčí ve prospěch prosazované verze. Především nutno zdůraznit, že dle § 81 zákona o odpovědnosti za přestupky i Shodu s prvopisem potvrzuje Michaela Vestfálová.

skutečnosti zjištěné v rámci kontroly mohou sloužit jako podklady pro rozhodnutí o přestupku, takže v tomto ohledu nezákonný postup soudem nebyl shledán. Pokud „filtrování důkazů“ žalobce obecnou námitku nekonkretizuje, a soud při přezkumu jednotlivých svědeckých výpovědí konstatuje, že byly Ministerstvem i žalovaným vyhodnoceny dle jejich obsahu. Ministerstvo se k návrhům na provedení důkazů, které neprovedlo, ve svém rozhodnutí vyjádřilo a uvedlo i důvody, proč tak učinilo „Zjišťování nepodstatných skutečností na základě výpovědí navržených svědků, kteří nejsou ani vypravitelé pohřbu, ani pozůstalí, není na základě výše uvedeného relevantní. Takové výsledky by jen zbytečně prodlužovaly přestupkové řízení, které je již tak nadměru dlouhé (svědkové se na první termín výslechu nemohli z objektivních důvodů dostavit).“ Proto se ministerstvo rozhodlo žalobkyni dva navržené svědky

a ■■■■■, nepředvolávat. Tvrzení, žalobkyně, že ■■■■■ v 13:20 hodin přislíbila, že v případě telefonického souhlasu vypravitelky se obřad konat bude, je vyvráceno svědeckou výpovědí ■■■■■ dle které pracovník žalobkyně přišel smutečním hostům cca v 13:40 hodin, oznámit, že mají odejít, protože se smuteční obřad konat nebude. Jednatel žalobkyně se opětovně ve své poslední výpovědi ze dne 4. září 2019, viz protokol o ústním jednání, č. j.: MMR- 37361/2019, dovolával podmínky přítomnosti vypravitele pohřbu na obřadu pietního rozloučení, kterou má dle svých slov již 25 let uvedenou ve svém řádu. Sám podniká v pohřebnictví dle své výpovědi 30 let (■■■■■).

53. Soud souhlasí s žalovaným, že vymezení vypravitele pohřbu v § 2 zákona o pohřebnictví bylo stanoveno pro účely veřejnoprávní, pro identifikaci zemřelého, nikoli pro účely soukromoprávní, pro povolení, či nepovolení konání smutečního obřadu. Z toho vyplývá, že vypravitel má právo zmocnit ke svému zastupování kohokoliv. A v souladu s ustanovením § 441 odst. 1 a 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoník, se může jednat i o zastoupení udělené ústně, neboť žádný právní předpis nevyžadoval udělení plné moci v písemné formě. Svědkyně ■■■■■ proto byla oprávněna jednat na základě ústního zmocnění, jehož udělení následně potvrdila ve své stížnosti paní ■■■■■.
54. Soud na základě uvedených skutečností dospěl k závěru, že skutková podstata shora uvedeného přestupku byla jednáním žalobkyně naplněna, proto Ministerstvo oprávněně rozhodlo o vyslovení viny, jako sankci uložilo pokutu ve výši střední hranice zákonné sazby, která odpovídá míře a závažnosti společenské škodlivosti vůči dotčeným osobám, přičemž bylo přihlédnuto k tomu, že se v případě žalobkyně jednalo jedná o první přestupek tohoto druhu.
55. V souladu s ustanovením § 37 a následujících zákona o odpovědnosti za přestupky ministerstvo přihlédlo k povaze a závažnosti přestupku, zejména ke způsobu jeho spáchání, následkům a okolnostem, za nichž byl spáchán. Uložená sankce je přiměřená, aby motivovala žalobkyni k dodržování právních předpisů a věnovala citům truchlících pozůstalých větší pozornost.
56. Odůvodnění výše pokuty shledal soud náležitým a dostatečným navíc žalobkyně ohledně výše pokuty nic nenamítala.

Závěr

57. Soud žádnou z žalobních námitek neshledal žalobu důvodnou, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
58. Protože žalobkyně nebyla ve sporu úspěšná a žalovanému žádné účelně vynaložené náklady v řízení nevznikly, soud ve druhém výroku rozsudku v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Shodu s prvopisem potvrzuje Michaela Vestřálová.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 29. září 2023

JUDr. Ing. Viera Horčicová v. r.
předsedkyně senátu